

ACHTERGROND

Goed rentmeesterschap – toerisme als instrument voor duurzame ruimtelijke ontwikkeling – achtergrondinformatie

IABR–2014–Projectatelier Planet Texel

In deze Master Class abstraheren en verbreden we de kennis die is opgedaan in het *IABR–Projectatelier Planet Texel*. Op Texel bleek dat toerisme een motor kan zijn voor ruimtelijke ontwikkeling, terwijl tegelijkertijd de kansen voor natuur en landschapsontwikkeling toenemen. Een intensiever gebruik van de ruimte kan dus juist leiden tot een duurzamer ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten. Hoe kunnen water, afval, verkeers- en toeristenstromen geoptimaliseerd worden, liefst in samenhang met elkaar? Op welke wijze kan de ontwikkeling van de natuur een sturende rol spelen? Hoe behoud/ontwikkel je ruimtelijke kwaliteit in toeristische dorpen of gebieden? Hoe kunnen de ecologische duurzaamheid en de economische agenda van het eiland, in het bijzonder de (doorontwikkeling van) het toeristisch-recreatief product, elkaar versterken in plaats van hinderen? Centraal stond de inzet van het ontwerpend onderzoek en de multidisciplinaire werkwijze om te komen tot een nieuwe visie op economische ontwikkeling (toerisme in dit geval) en ruimtelijke kwaliteit.

Organisatoren

Architectuur Lokaal is het landelijk kenniscentrum voor goed opdrachtgeverschap. Al meer dan 20 jaar brengt ze opdrachtgevers, ontwerpers en andere actoren in de ruimtelijke ordening bij elkaar om betere processen en betere projecten tot stand te brengen. De **Internationale Architectuur Biennale Rotterdam (IABR)** doet al jarenlang onderzoek naar de toekomst van de stad. Belangrijk middel dat zij daarbij inzet is het Projectatelier: een langlopend ontwerpend onderzoekstraject waar de IABR in gezamenlijk opdrachtgeverschap met een lokale of regionale overheid een bestaande opgave koppelt aan ontwerp en (inter)nationale kennis en expertise en daarmee nieuwe, concrete oplossingen aanboort. In het kader van IABR–2014–URBAN BY NATURE werd samen met de gemeente Texel binnen het Projectatelier Planet Texel gewerkt aan een ontwikkelperspectief voor Texel waarmee de ecologische duurzaamheid en de economische agenda van het eiland elkaar versterken in plaats van hinderen. Toerisme, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit waren daarbij leidende thema's.

Chef d'équipe

Eric Hercules is wethouder volkshuisvesting, verkeer, vervoer, toerisme en economie, duurzaamheid, communicatie, cultuur en musea op Texel, en in 2013/2014 mede-opdrachtgever van IABR–Projectatelier Planet Texel. Daarnaast is hij communicatieadviseur, en film- en scriptschrijver. De chef d'équipe is de "voorganger" van de deelnemende gemeenten, het zijn immers zijn praktijkervaringen die wijder verspreid worden tijdens deze Master Class. Hij levert praktische en bestuurlijke input.

Master

Dirk Sijmons was de curator van IABR–2014–URBAN BY NATURE en Ateliermeester van Projectatelier Planet Texel. Hij is tevens hoogleraar Landschapsarchitectuur TU Delft en adviseur Ruimtelijke Kwaliteit op Texel. De Master deelt zijn kennis in een keynotelezing en is actief tijdens de interactieve momenten. Hij levert intellectuele input.

Dagvoorzitter

Indira van 't Klooster is senior projectleider bij Architectuur Lokaal en in die functie vooral verantwoordelijk voor het ontwikkelen van netwerken en kennisprogramma's (voor stadsarchitecten, jonge professionals, bestuurders, etc). Daarnaast is de hoofdredacteur van *A10 new European architecture*, een tijdschrift dat zich richt op architectuur in een steeds veranderende politieke, culturele, financiële en maatschappelijke context in Europa.

Betrokken ontwerpers

FARO bouwt met stadsbewoners, voor kinderen, in dorpen, langs het water of in het bos. Onderweg zoeken ze naar wegen om hun werk nog duurzamer te maken, in de brede zin van het woord: zuiniger, mooier, flexibeler, beter, sterker, groener, schoner. FARO heeft samen met LA4SALE het ontwerp onderzoek verricht in het IABR—Projectatelier Planet Texel.

LA4Sale is een jong bureau dat in een netwerk van zelfstandige specialisten opereert. Voor elk project, groot of klein, simpel of complex vormen we een team op maat. We putten daarvoor uit ruimtelijke denkers die alle schaalniveaus beheersen en deskundigen op specifieke terreinen. LA4Sale heeft samen met FARO het ontwerp onderzoek verricht in het IABR—Projectatelier Planet Texel.

PROGRAMMA *Definitief programma en informatie over de cases volgt medio september*
Goed rentmeesterschap – toerisme als instrument voor duurzame ruimtelijke ontwikkeling –

25 november 2015

Excursie langs recente projecten. *Doorgang hangt af van aantal belangstellenden.*

- 12.00 uur Aankomst op Texel, koffie, ontvangst met lunch-to-go
 Boottijden Texel: <http://www.texel.net/nl/naar-texel/boot/>
- 13.00 uur Excursie langs recente projecten voortkomend uit Projectatelier Planet Texel, onder leiding van Dirk Sijmons (Master en voormalig ateliermeester Planet Texel), Eric Hercules (wethouder gemeente Texel) en Pieter de Vries (gemeente Texel), FARO en LA4SALE (ontwerpbureaus Planet Texel). Toelichting op de recente ontwikkelingen op Texel. Wat is er gebeurd na de afronding van Projectatelier Planet Texel?
- 17.00 uur Borrel en diner en overnachting

26 november 2015

Master Class in Stadhuis Texel, Emmalaan 15, 1791 AT, Den Burg

Het programma bestaat uit 1 dag, met presentatie van de cases en de stakeholders, plenaire reflectie op de cases van de deskundigen, en tijd voor verder werken aan eigen opgave met behulp van de experts. Daarnaast is in het programma ruimte voor een informeel netwerken opgenomen.

- 8.30 ontvangt en koffie
- 9.00 opening door **Indira van 't Klooster** (Architectuur Lokaal)
- 9.15 keynote van **Dirk Sijmons**
- 10.00 korte break, presentaties klaarzetten, koffie halen, mail checken etc
- 10.15 nulmoment: presentatie van de cases door bestuurder (3x15 minuten)
- 11.00 eerste reflectie op cases door **Eric Hercules** vanuit zijn eerdere IABR-ervaringen. Daarna reacties van **Dirk Sijmons**, de ontwerpers en de deelnemers. Gesprek.
- 12.30 lunch
- 14.00 herijking: elke deelnemer gaat met een ontwerper aan de slag. Opgave opnieuw bekijken, opmerkingen die zijn gemaakt verwerken/wegen/opnemen in plan, verder werken/advies/overleg/bilateraal
- 16.00 thee/koffiepauze
- 16.30 implementatie nieuwe kennis: plenaire afsluiting, hoe is de casus verder uitgedacht tijdens de ontwerpssessies?, welke inzichten zijn opgedaan? Presentatie door bestuurders (3x15 minuten). Formuleren aanknopingspunten per casus over hoe verder na de workshop. Samenvatten van inzichten door **Dirk Sijmons en Eric Hercules**.
- 18.00 borrel
- 19.00 einde, terugkeer naar het vasteland